

OBSAH

ÚVOD	7
VZNIK A VÝVOJ EKOPOLITIKY	9
1 Zásady environmentální politiky a vymezení základních pojmů	9
1.1 Vymezení základních pojmů	9
1.2 Zásady environmentální politiky (Ekopolitiky)	13
1.3 Přístupy k ochraně životního prostředí	14
2 Princip trvale udržitelného rozvoje a jeho politická podpora	17
2.1 Vymezení a definice trvale udržitelného rozvoje	17
2.2 Silná a slabá definice udržitelného rozvoje	18
2.3 Konference a světové summity o životním prostředí a trvale udržitelném rozvoji	19
2.4 Světové organizace a dokumenty podporující trvale udržitelný rozvoj na úrovni Organizace spojených národů	20
2.5 Strategické dokumenty týkající se udržitelného rozvoje v Evropské unii	21
2.6 Hlavní politické dokumenty, týkající se udržitelného rozvoje v České republice	23
3 Ekopolitika v České republice – historie a současnost	25
3.1 Vývoj ochrany životního prostředí do období druhé světové války	25
3.2 Ochrana životního prostředí v období 1945–1989	26
3.3 Vývoj ochrany životního prostředí v České republice po roce 1990	27
3.4 Orgány a instituce zapojené do environmentální politiky v České republice	29
3.5 Tematické oblasti Státní politiky životního prostředí (SPŽP) v České republice	29
3.6 Legislativa	30
4 Ekopolitika v Evropské unii	33
4.1 Vznik a vývoj ekopolitiky v Evropě	33
4.2 Základní principy environmentální politiky Evropské unie	34
4.3 Právní systém v Evropské unii a jeho vliv na ochranu životního prostředí	36
4.4 Institucionální zabezpečení ochrany životního prostředí	37
4.5 Vybrané instituce a programy ekopolitiky na mezinárodní úrovni	38
5 Srovnání vývoje a přístupů k ekopolitice v Evropské unii a USA	42
5.1 Environmentální politika ve Spojených státech amerických (USA)	42
5.2 Environmentální politika v Evropě	43
5.3 Princip předběžné opatrnosti „precautionary principle“	43
5.4 Politické a institucionální podmínky pro environmentální politiku ve Spojených státech amerických a Evropské unii	44
5.5 Implementace a vymáhání environmentální politiky	45
5.6 Porovnání regulačních systémů v Evropské unii a Spojených státech amerických	45
5.7 Informační a právní sítě s environmentálním zaměřením	46
5.8 Environmentální legislativa ve Spojených státech amerických a Evropské unii	47
5.9 Rozdílné přístupy a postavení politiky ochrany životního prostředí ve Spojených státech amerických a Evropské unii	47
EKOPOLITIKA PODLE ODVĚTVÍ	49
1 Doprava	49
1.1 Vliv dopravy na životní prostředí	50
1.2 Rozdělení dopravy dle šetrnosti k životnímu prostředí	50
1.3 Společná dopravní politika Evropské unie	52
1.4 Legislativa Evropské unie týkající se dopravy	54
1.5 Situace v dopravní politice v České republice	55

2	Energetika.....	60
2.1	Vliv energetiky na životní prostředí	60
2.2	Zdroje energie	61
2.3	Energetická politika Evropské unie	66
2.4	Legislativa a dokumenty Evropské unie zaměřené na energetiku.....	68
2.5	Energetická politika v České republice.....	69
2.6	Dokumenty a legislativa České republiky zaměřená na energetiku	70
3	Odpadové hospodářství	73
3.1	Historie odpadu	73
3.2	Vliv odpadu na životní prostředí	73
3.3	Dělení odpadu.....	74
3.4	Fyzikální a chemické, biologické a tepelné zpracování odpadů.....	75
3.5	Skládkování odpadů.....	79
3.6	Značení tříděného odpadu	80
3.7	Odpadové hospodářství v Evropské unii	81
3.8	Odpadové hospodářství v České republice	82
4	Zemědělství	87
4.1	Vliv zemědělství na životní prostředí	87
4.2	Typy zemědělství v závislosti na způsobu hospodaření	87
4.3	Význam zemědělství v Evropě, instituce a Společná zemědělská politika	88
4.4	Reformy Společné zemědělské politiky.....	90
4.5	Společná zemědělská politika a životní prostředí.....	93
4.6	Situace v České republice.....	94
4.7	Ekologické zemědělství v České republice.....	95
EKOPOLITIKA PODLE SLOŽEK ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....		98
1	Voda	98
1.1	Znečištění vod	98
1.2	Voda v České republice a její funkce	99
1.3	Hodnocení a ochrana vod	99
1.4	Vodní politika a legislativa Evropské unie	100
1.5	Vodní politika a legislativa v České republice	101
1.6	Monitoring vod	102
2	Půda.....	106
2.1	Znečištění půdy	106
2.2	Složení a dělení půd	107
2.3	Půdní fond.....	107
2.4	Funkce půdy.....	108
2.5	Ochrana půdy – protierozní opatření.....	108
2.6	Legislativa Evropské unie vztahující se k půdě.....	109
2.7	Legislativa v České republice a instituce.....	110
2.8	Monitoring půd.....	112
3	Ovzduší	114
3.1	Znečišťování ovzduší	114
3.2	Legislativa Evropské unie.....	115
3.3	Legislativa České republiky.....	116
4	Klima.....	118
4.1	Globální oteplování.....	118
4.2	Ochrana klimatu na mezinárodní úrovni.....	119
4.3	Legislativa Evropské unie vycházející z Kjótského protokolu	120
4.4	Národní klimatický program.....	121

EKOPOLITIKA A PODNIKY	123
1 Systém ekologického řízení a auditu (EMAS) a Systém environmentálního managementu (EMS)	123
2 Norma ČSN EN ISO 14001	125
3 Legislativní zabezpečení systému ekologického řízení a auditu na evropské úrovni	128
4 Fungování systému ekologického řízení a auditu	129
5 Ozelenění veřejné správy	131
6 Další možnosti pro podniky	132
EKONOMIE A EKONOMIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	135
1 Environmentální ekonomie, Ekologická ekonomie, Zelená ekonomie	135
1.1 <i>Vznik environmentální ekologické ekonomie – reakce na situaci ve světě</i>	135
1.2 <i>Životní prostředí a limity růstu v historii ekonomických teorií</i>	137
1.3 <i>Charakteristika ekologické ekonomie</i>	139
1.4 <i>Charakteristika environmentální ekonomie</i>	142
1.5 <i>Environmentální ekonomie vs. ekologická ekonomie</i>	144
1.6 <i>Zelená ekonomika – výzva naší doby</i>	145
1.7 <i>Dokument a politika „GREEN NEW DEAL“</i>	145
2 Green marketing	149
2.1 <i>Vývoj a definice greenmarketingu</i>	149
2.2 <i>Greenmarketing a generační skupiny</i>	150
2.3 <i>Typologie zákazníků z hlediska nákupního chování</i>	152
2.4 <i>Volba strategie zeleného marketingu</i>	152
2.5 <i>Zelené značení produktů</i>	153
3 Financování životního prostředí a kontrola jeho kvality	156
3.1 <i>Financování ze státního rozpočtu</i>	156
3.2 <i>Evropské finanční zdroje</i>	161